

lønklasse. De tjenestemænd, som institutionerne beslutter at fritage for deres stilling, har ingen forret frem for de øvrige tjenestemænd, der kan

komme i betragtning til stillingen. De bør dog i rimeligt omfang have mulighed for at forsvare deres interesser.

I sag 131/82

ENRICO ANGELINI, fhv. tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, avenue de Floride 111, 1120 Bruxelles, ved advokat Edmond Lebrun, Bruxelles, og med valgt adresse hos advokat Tony Bieber, 83, boulevard Grande-Duchesse-Charlotte, Luxembourg,

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved ledende juridisk konsulent Bernard Paulin, som befuldmægtiget, bistået af advokat Robert Andersen, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Oreste Montalto, Kommissionens juridiske tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg, Luxembourg,

sagsøgt,

hvori der er nedlagt påstand om annullation af sagsøgtes beslutninger om at fritage sagsøgeren for hans stilling og ikke at ansætte ham i en anden stilling,

har

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

sammensat af afdelingsformanden U. Everling, dommerne Mackenzie Stuart og Y. Galmot,

generaladvokat: G. F. Mancini

justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

Sagsøgeren er fhv. tjenestemand ved Kommissionen og var indplaceret i lønklasse A 2. Han blev ansat ved Kommissionen i 1959, siden 1963 ved generaldirektorat IX »Personale og administration«. Fra 1970 til 1980 var han direktør for tjenesten »Almindelige anliggender og inventar«. Herefter traf Kommissionen beslutning om at indskrænke antallet af de administrative enheder og derved begrænse tre af direktoraterne i generaldirektorat IX til to, herunder direktorat C, som sagsøgeren var direktør for. Sagsøgeren blev derefter udnævnt til ledende konsulent med følgende sagsområder: praktikantophold ved Kommissionen, tilrettelæggelse af studieophold og besøg fra embedsmænd i medlemsstaterne, udveksling af tjenestemænd, forbindelser til Europaskolerne. Et år senere ændrede Kommissionen på ny den interne organisations- og sagsfordeling og besluttede i den forbindelse den 28. juli 1981 at lade tilrettelæggelsen af praktikantopholdene overgå til generalsekretariatet og henlægge udvekslingen af tjenestemænd til afdelingen for »Ansættelse, udnævnelse og forfremmelse« samt at oprette en særlig afdeling til at varetage forbindelserne med Europaskolerne.

Ved skivelse af 4. maj 1981 meddelte Kommissionens formand sagsøgeren, at han i henhold til vedtægtens artikel 50 påtænkte at fritage sagsøgeren for hans stilling af tjenstlige grunde. I overensstemmelse med de retningslinjer, der var vedtaget den 26. marts 1980 på grundlag

af Spierenburg- og Ortoli-rapporterne¹, ville Kommissionen nedlægge et vist antal stillinger som ledende konsulent. Sagsøgeren opfordredes i skrivelsen til at fremsætte sine bemærkninger. Som svar herpå gjorde sagsøgeren gældende, at der var en åbenbar indbyrdes modstrid mellem på én gang at oprette hans stilling som ledende konsulent i overensstemmelse med konklusionerne i Spierenburg- og Ortoli-rapporterne og senere nedlægge samme stilling, ligeledes under henvisning til disse rapporter. Kommissionen besluttede på trods heraf at bringe tjenestemandsvedtægtens artikel 50 i anvendelse den 8. juli 1981. Sagsøgeren blev herefter med virkning fra 1. november 1981 fritaget for sin stilling af tjenstlige grunde. Han fik ikke tildelt en anden stilling i samme lønklasse inden for sin kategori, og var følgelig berettiget til den i artikel 50 omhandlede godtgørelse m.v.

Sagsøgeren indgav derpå en klage i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, hvori han rejste krav om annullation af beslutningen om at fritage ham for stillingen og subsidiært annullation af beslutningen om ikke at ansætte ham i stillingen som personaleledende samt annullation af beslutningen om at udnævne en anden i denne stilling.

Den 27. oktober 1981 indgav sagsøgeren yderligere en klage, hvori han rejste krav om annullation af Kommissionens beslutning om ikke at ansætte ham i stillingen som direktør for direktoratet »Generelle administrative spørgsmål« samt annulla-

¹ — Bulletin for De europæiske Fællesskaber, nr. 3, 1980, punkt 2.3.3. samt 14. Almindelige Beretning vedrørende Kommissionens Virksomhed, punkt 29.

tion af beslutningen om at besætte denne stilling med en anden.

Kommissionen besvarede ikke de to klager, hvilket efter vedtægten betragtes som et stiltiende afslag, der kan indbringes for Domstolen inden fire måneder efter klagens indgivelse. Kommissionen har ved beslutning af 11. maj 1982 afslået klagerne, efter at sagsøgeren havde anlagt sag.

Stævningen er registeret på Domstolens justitskontor den 23. april 1982. Skriftvekslingen er afviklet forskriftsmæssigt.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten, har Domstolen (tredje afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

A — *Principalt*

1. Annullation af sagsøgtes beslutning af 8. juli 1981 om at fritage sagsøgeren for hans stilling;
2. Annullation af det stiltiende afslag på den klage, sagsøgeren indgav den 29. september 1981 vedrørende ovennævnte beslutning;

B — *Subsidiært*

3. Annullation af sagsøgtes beslutning om ikke at tildele sagsøgeren en anden stilling i samme lønklasse inden for hans kategori;
4. Annullation af de beslutninger, som blev meddelt sagsøgeren henholdsvis den 25. august 1981 og den 4. november 1981, og hvorved sagsøgte afslog at ansætte sagsøgeren i stillingen

som direktør for personalet (GD IX-A) eller i stillingen som direktør for direktoratet »Generelle administrative spørgsmål« (GD IX-B) og som følge heraf annullation af beslutningerne om at besætte disse to stillinger med andre;

5. Annullation af de stiltiende afslag på sagsøgerens klager over de ovennævnte beslutninger, indgivet henholdsvis den 29. september og den 27. oktober 1981;
6. Sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— frifindelse;

— at afgørelsen vedrørende sagens omkostninger træffes i overensstemmelse med de herfor gældende regler.

III — Parternes anbringender og argumenter

A — *Beslutningen om at fritage sagsøgeren for hans stilling*

Sagsøgeren har gjort gældende, at beslutningen om at fritage ham for hans stilling ikke er tilstrækkeligt begrundet. Begrundelsen lyder: »I forbindelse med en almindelig reorganisering af tjenesten har Kommissionen besluttet at nedlægge visse stillinger som ledende konsulent, herunder Angelini's stilling . . .«. Dette er en fuldstændig abstrakt begrundelse uden noget som helst konkret indhold. Når der allerede et år i forvejen havde fundet en reorganisering af generaldirektoratet sted, var det så meget desto mere påkrævet at give en præcis konkret begrundelse. Det burde således have været anført, hvorfor en stilling, som i juni måned 1980 blev skønnet at være nyttig og i tjenestens interesse, fandtes overflødig i juli 1981, stadig under

hensyn til tjenestens interesse. Ej heller var det nogen fyldestgørende besvarelse at henvise til, som Kommissionens formand gjorde det i sin skrivelse af 15. maj 1981, at »den omstændighed, at der allerede tidligere er foretaget en reorganisering af det generaldirektorat, hvori De er ansat, begrænser ikke Kommissionen i dens frie adgang til at vedtage de foranstaltninger, som den i dag skønner nødvendige af hensyn til en effektiv organisation«. Det er ikke rigtigt, når det i den anfægtede beslutning anføres, at Kommissionen i sin skrivelse af 24. juni 1981 over for sagsøgeren havde givet en nærmere begrundelse for den påtænkte foranstaltning. Skrivelsen indeholder ingen nærmere begrundelse og giver ikke et mere detaljeret svar på sagsøgerens bemærkning. Også denne skrivelse er holdt i helt generelle vendinger. Sagsøgeren har i den forbindelse henvist til Domstolens dom af 11. maj 1978 i sag 34/77, *Oslizlok* (Sml. 1978, s. 1099, præmis 18).

Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at sagsøgte har begået magtfordrejning. Han anfører, at den anfægtede beslutning er truffet som led i en generel anvendelse af vedtægtens artikel 50 med det formål at skaffe plads til andre. En fritagelse for stillingen i henhold til vedtægtens artikel 50 kan kun begrundes enten i saglige hensyn til tjenestens interesse eller i de ansattes individuelle egenskaber, bedømt i forhold til disse hensyn. Vedtægtens artikel 50 kræver, at der skal foretages en omhyggelig undersøgelse af hver enkelt ansøgning. Bestemmelsen må ikke udnyttes til lignende foranstaltninger som det amerikanske »spoils system«, der medfører afskedigelse af højststående tjenestemænd i forbindelse med et præsidentskifte. Dette er i strid med de principper, der ligger til grund

for den offentlige tjeneste i medlemsstaterne, såvel med hensyn til karriereordningen som stabiliteten i beskæftigelsen, om end denne sidste ikke gælder undskærket for tjenestemænd i lønklasse A 1 og A 2. Såfremt det virkelig var begrundet i tjenestens interesse og objektivt nødvendigt at fritage sagsøgeren for hans stilling, kunne Kommissionen have nedlagt stillingen og til gengæld tildele sagsøgeren en af de tre andre stillinger, som var blevet ledige (jfr. nedenfor under punkt B). Sagsøgeren havde i øvrigt også erklæret sig villig til at overtage en stilling, som Kommissionen havde påtænkt at oprette ved delegationen i Brasilia.

Kommissionen har henvist til generaladvokat J. P. Warner's forslag til afgørelse i sag 34/77, *Oslizlok*, hvori generaladvokaten antog, at ansættelsesmyndigheden ikke var forpligtet til at begrunde beslutninger truffet i medfør af vedtægtens artikel 50. I dommen i samme sag fastslog Domstolen, at der tilkommer Kommissionen en vidtgående skønmæssig beføjelse. Kommissionen er forpligtet til at foretage en omhyggelig gennemgang af sagens momenter og at give tjenestemanden mulighed for at forsvare sine interesser på rimelig måde. Selv om beslutningen om at fritage sagsøgeren for hans stilling ikke var udtrykkeligt begrundet, fik han dog kendskab til Kommissionens grunde til at fritage ham for stillingen; disse grunde fremgår nemlig af skrivelserne af 4. maj og 24. juni 1981. Såfremt Kommissionen skønner, at den i forbindelse med en gennemgående reorganisering af sine tjenestegrene ikke længere har behov for visse stillinger som ledende konsulent, er den i medfør af vedtægtens artikel 50 berettiget til at nedlægge disse stillinger. Sagsøgeren fik lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger, efter at Kommis-

sionen havde underrettet ham om sine hensigter, og fik herunder lejlighed til at fremføre de argumenter, som efter hans opfattelse talte til støtte for at opretholde hans stilling som ledende konsulent. Kommissionen følte sig imidlertid ikke overbevist om sagsøgerens argumenter, men besluttede at nedlægge hans stilling. Kommissionen er ikke forpligtet til at begrunde sin beslutning yderligere og forklare, hvorfor den mente, at der ikke længere i tjenesten reelt var noget behov for den stilling som ledende konsulent, sagsøgeren var ansat i. Så meget desto mindre behøvede Kommissionen give sagsøgeren en begrundelse for at opretholde visse andre stillinger som ledende konsulent.

Der var endvidere ikke nogen modsigelse mellem at oprette en stilling i juni 1980 og at nedlægge den samme stilling i juli 1981. Oprettelsen af en stilling som ledende konsulent hos den generaldirektør, hvorunder sagsøgeren var ansat, var en bivirkning af og ikke årsagen til at omdanne de tre direktorater til to.

I overensstemmelse med de retningslinjer, som var udstukket i Spierenburg- og Ortoli-rapporterne med henblik på til stadighed at udfolde bestræbelser på at finde den bedst mulige balance mellem de til enhver tid foreliggende behov og organisationen af tjenestegrenene, skønnede Kommissionen det hensigtsmæssigt med en bedre strukturering af direktoraterne A og B i generaldirektorat IX og at lade tilrettelæggelsen af praktikantophold ved Kommissionen og de studieophold og besøg, som embedsmænd fra medlemsstaterne aflægger ved Kommissionen, overgå til generalsekretariatet, og traf beslutning herom i et møde den 28. juli 1981. Hermed blev den stilling som ledende konsulent, sagsøgeren var ansat i, berøvet de vigtigste funktioner og måtte følgelig nedlægges. Det fremgår af sagens akter, at Kommissionen har foretaget en omhyggelig undersøgelse af sagens momenter, og at den også gjorde sig bekendt med sagsøgerens bemærkninger.

Kommissionen gør gældende, at det står den frit for at træffe en individuel foranstaltning om at fritage bestemte personer for deres stilling af tjenstlige grunde, forudsat hver enkelt af foranstaltningerne er lovlige. Den bestrider ikke, at de pågældende individuelle foranstaltninger delvis blev truffet for at give plads for ansættelse af nogle tjenestemænd af græsk statsborgerskab, men anfører, at det også skete af hensyn til den reorganisering, som var nødvendig for at gennemføre forslagene i Spierenburg- og Ortoli-rapporterne, navnlig med hensyn til den omhyggelige gennemgang af visse af de sagsområder, der var knyttet til stillingerne som ledende konsulent, og det ny indhold, der burde gives managementfunktionerne. De individuelle foranstaltninger blev med andre ord i hvert enkelt konkret tilfælde truffet under hensyn til tjenestens objektive krav og/eller på grundlag af de pågældende tjenestemænds individuelle kvalifikationer, bedømt ud fra disse krav. Kommissionen var altså ikke, da den havde besluttet at nedlægge stillingen som ledende konsulent, forpligtet til at forfremme eller forflytte indehaveren af denne stilling til en anden ledig stilling, før den nedlagde førstnævnte stilling.

Sagsøgeren pointerer, at hans ansættelse i stillingen som ledende konsulent skete som led i gennemførelsen af retningslinjerne i Spierenburg- og Ortoli-rapporterne. Han citerer i den forbindelse en meddelelse, der blev udsendt af personaleudvalget i Bruxelles, og et uddrag af Personaleposten, hvori der blev rejst kritik mod de af Kommissionen i medfør af vedtægtens artikel 50 truffne beslutninger.

Sagsøgeren mener at kunne fastslå, at det fremgår af sagsøgetes skrivelser, at Kommissionen allerede ved beslutningen af 8. juli 1981 inddrog sagsøgerens stilling, dvs. før den havde truffet beslutningen af 28. juli 1981 om at nedlægge

stillingen, ja selv før det ansvarlige kommissionsmedlem, O'Kennedy, udsendte en meddelelse den 17. juli 1981 vedrørende reorganiseringen af generaldirektoratet, og før udfærdigelsen af det dokument — dateret den 24. juli 1981 — vedrørende reorganiseringen, som var sat på dagsordenen for Kommissionens møde den 28. juli 1981. Sagsøgeren anfører, at det mildest talt ikke var nogen korrekt begrundelse af Kommissionens beslutning af 8. juli 1981 om at fritage sagsøgeren for hans stilling, at henvise til, at Kommissionen som led i en gennemgribende reorganisering af sine tjenestegrene havde besluttet at nedlægge visse stillinger.

Sagsøgeren anfører at have ført bevis for de i stævningen fremførte anbringender om, at vedtægtens artikel 50 generelt blev anvendt for at give plads for ansættelse af andre, at beslutningerne om at afskedige de pågældende blev truffet under dække af, at deres stillinger blev inddraget, og at listen over de personer, som skulle fritages for deres stilling, var oprettet på forhånd, uden at der blev foretaget en gennemgang af hver enkelt forhold, før den egentlige procedure blev bragt i anvendelse.

Kommissionen afviser ikke i duplikken, at beslutningerne om at fritage de pågældende fra deres stilling kan have fremkaldt et vist ubehag hos nogle af personalets tillidsmænd. Det er imidlertid ikke formålet med sagen at rejse kritik mod Kommissionens personalepolitik, men at få afgjort, hvorvidt de anfægtede foranstaltninger er lovlige. Det fremgår af skrivelsen af 4. maj 1981 fra Kommissionens formand til sagsøgeren, at Kommissionen på dette tidspunkt påtænkte at nedlægge et vist antal stillinger som ledende konsulent, herunder sagsøgerens stilling. Dette blev bekræftet over for sagsøgeren ved skrivelse af 24. juni 1981. Beslutningen om at nedlægge de pågældende stillinger blev truffet af Kommissionen den 8. juli 1981. Denne beslutning har to retsvirkninger, dels at nedlægge sagsøgerens stilling og dels som følge

heraf at fritage sagsøgeren for hans stilling i henhold til vedtægtens artikel 50. Kommissionens beslutning af 28. juli 1981 vedrørte derimod et andet forhold, nemlig at drage visse konsekvenser af en række beslutninger, Kommissionen havde truffet i løbet af de foregående uger for den interne udformning af generaldirektoratets organisationsplan. En af disse beslutninger var beslutningen af 8. juli 1981 om at nedlægge stillingen som ledende konsulent.

Kommissionen besluttede med virkning fra 1. august at indføre den nye organisationsplan, som det ansvarlige kommissionsmedlem havde foreslået, dog med undtagelse af visse beslutninger, som først fik virkning fra 1. november 1981, herunder beslutningen om at overføre visse af de opgaver, der hidtil havde henhørt under den ledende konsulent, til andre tjenestegrene. Den 1. november 1981 var dermed den faktiske ikrafttrædelsesdato for Kommissionens beslutning af 8. juli 1981 om at fritage sagsøgeren for hans stilling som ledende konsulent. Spørgsmålet om, hvorvidt beslutningen om at nedlægge sagsøgerens stilling blev truffet før eller efter beslutningen om at inddrage hans stilling, er fuldstændig underordnet. Det eneste afgørende er, hvorvidt beslutningen om at nedlægge sagsøgerens stilling som ledende konsulent var i tjenestens interesse.

B — Beslutningen om ikke at ansætte sagsøgeren i en anden stilling

Sagsøgeren rejser indsigelse mod den omstændighed, at han ikke blev ansat i en anden stilling i samme lønklasse, og at han ikke blev forfremmet til assisterende generaldirektør i generaldirektorat IX, selv om han havde alle de nødvendige kvalifikationer til at beklæde i hvert fald en af disse stillinger.

Sagsøgeren har gennemgået sit hidtidige karriereforløb. Fra 1963-1968 var han chef for afdelingen »Ansættelser«, 1968-1970 chef for afdelingen »Vedtægten og administrative klager«, 1970-1980

direktør for direktoratet »Almindelige anliggender og inventar«, og 1980-1981 ledende konsulent. Hvad angår stillingen som direktør for »Generelle administrative spørgsmål« (GD IX-B), var dette direktorat resultatet af en sammenlægning i juni 1980 af det tidligere direktorat B »Sociale foranstaltninger, uddannelse og personaleinformation« og det tidligere direktorat C »Almindelige anliggender og inventar«, for hvilket sidste sagsøgeren havde været direktør fra 1970. Den anden af de ledige stillinger var stillingen som personale-direktør. Sagsøgeren var egnet til at beklæde denne stilling, men der blev ikke foretaget nogen undersøgelse af hans egnethed, hvortil kommer, at Kommissionen ikke begrundede beslutningerne om ikke at imødekomme hans ansøgning.

Stillingen som direktør for personalet blev besat med en tjenestemand i lønklasse A 3 ved forfremmelse. Sagsøgeren gør gældende, at en tjenestemand i lønklasse A 2, hvis stilling inddrages, skal genansættes i en ledig stilling svarende til hans lønklasse, såfremt han har de nødvendige kvalifikationer dertil, hvorved han har forrang frem for en tjenestemand i lønklasse A 3.

Kommissionen har ikke opfyldt sin forpligtelse til af egen drift at undersøge mulighederne for at ansætte sagsøgeren i en anden stilling. Kommissionen oprettede ved sin beslutning af 15. april 1981 en stilling som assisterende generaldirektør ved GD IX. Det til denne stilling knyttede sagsområde bestod navnlig i personaleadministration og management, hvortil sagsøgeren havde de fornødne kvalifikationer.

Kommissionen har heroverfor indvendt, at vedtægtens artikel 50, stk. 3, kun

omhandler den situation, hvor den tjenestemand, som er frataget sin stilling, ansættes i en anden stilling i samme lønklasse i den kategori eller tjenestegruppe, hvori han er indplaceret. Der er altså ikke tale om en ansættelse i en stilling inden for en højere lønklasse, sådan som det var tilfældet med stillingen som assisterende generaldirektør i GD IX. Da sagsøgeren i øvrigt ikke indgav ansøgning til denne stilling, kunne han ej heller ansættes heri ved forfremmelse.

Der tilkommer Kommissionen et meget vidt skøn med hensyn til genansættelse i en anden stilling svarende til den pågældendes lønklasse. Kommissionen behøvede ikke udtrykkeligt at begrunde sin beslutning om ikke at genansætte sagsøgeren i en anden stilling i samme lønklasse. Kommissionen har endvidere opfyldt sin forpligtelse til forud at give sagsøgeren lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger, hvilket han navnlig fik lejlighed til under en samtale med generaldirektøren, hvorunder han fik oplyst, at der fandtes femten ledige A 2-stillinger.

Hvad angår stillingen som personaleledende direktør foretog det rådgivende udvalg, hvis opgave det er på grundlag af stillingskravene i meddelelsen om den ledige stilling at bedømme kvalifikationerne og egnetheden hos de personer, som er ansøgere til en A 2- eller A 3-stilling, en særlig undersøgelse af Angelini's ansøgning. Udvalget antog imidlertid, at sagsøgeren på trods af sine kvalifikationer og sine fortjenester ikke havde den altomfattende erfaring med personaleadministration, som var nødvendig ifølge stillingsopslaget. Udvalget nåede, efter en gennemgang af ansøgningerne, til det resultat, at ansøgerne Piccarolo, Pratley og Valsesia — som her nævnes i alfabetisk orden — burde foretrakkes fremfor de øvrige. På grundlag af denne

indstilling besluttede Kommissionen efter forslag fra kommissionsmedlemmet O'Kennedy at besætte stillingen med Valsesia. Kommissionen bestrider, at sagsøgeren havde forret til stillingen frem for en tjenestemand i lønklasse A 3. Kommissionen havde holdt sig inden for rammerne af den vidtgående skønsmæssige beføjelse, der tilkommer den på dette område, når den besluttede ikke at besætte stillingen med sagsøgeren med den begrundelse, at han ikke havde den fornødne erfaring med personaleadministration, som krævedes ifølge stillingsopslaget. Hvad angår den anden stilling som direktør for direktoratet for de »Generelle administrative spørgsmål«, havde det rådgivende udvalg også først gennemgået sagsøgerens ansøgning, men havde skønnet, at han ikke opfyldte de betingelser, som var nødvendige for, at udvalget kunne indstille ham til Kommissionen. Efter en gennemgang af ansøgningerne skønnede udvalget, at navnlig Pratley og Reynier — nævnt i alfabetisk rækkefølge — burde foretrækkes.

På grundlag af en detaljeret mundtlig redegørelse fra kommissionsmedlemmet O'Kennedy vedrørende ansøgernes kvalifikationer og fortjenester i forhold til de ledige stillinger og de hermed forbundne opgaver, samt indstillingen fra generaldirektøren for »Personale og administration« og det rådgivende udvalg vedrørende besættelse af stillingerne i lønklasse A 2 og A 3, besluttede Kommissionen at besætte stillingen med Pratley, idet den ikke fandt, at sagsøgeren opfyldte betingelserne. Direktoratet for »Generelle administrative spørgsmål« havde fået tillagt flere nye sagsområder i forhold til den administrative enhed, som sagsøgeren havde ledet fra 1. april 1970 til 31. juli 1980. Det gjaldt afdelingen for »Administrative og økonomiske rettigheder«, »Sygeforsikringen og byggelån«, samt »Sociale foranstaltninger«. Inden

for disse områder blev den ansøger, som blev udnævnt i stillingen, anset for at have større erfaring end sagsøgeren.

I replikken fremhæver sagsøgeren sin faglige erfaring inden for to af generaldirektoratets væsentligste sagsområder, nemlig personale og administration. Han er ikke klar over, hvad der skal forstås ved begrebet »altomfattende erfaring med personaleadministration«. I stillingsopslaget tales om »et dybtgående kendskab til personalepolitik og personaleadministration«. Som ledende konsulent havde sagsøgeren blandt andet til opgave at holde forelæsninger for en række højtstående embedsmænd fra medlemsstaternes offentlige forvaltning, hvorunder han, på baggrund af sin syvårige erfaring med personaleadministration i en ledende funktion, forklarede Kommissionens forskellige metoder og praksis på dette område.

Selv om artikel 50 ikke udtrykkeligt bestemmer, at en tjenestemand i lønklasse A 2, som fritages for sin stilling af tjenstlige grunde, har forret ved besættelsen af en anden stilling, følger dette af forholdets natur, for det første af billighedsgrunde og for det andet af hensyn til stabiliteten i beskæftigelsen.

Sagsøgeren har rejst kritik mod udtalelsen fra det rådgivende udvalg vedrørende besættelse af stillinger i lønklasse A 2 og A 3 og mod Kommissionens beslutning om at udnævne en anden i den ledige stilling som direktør for direktoratet »Generelle administrative spørgsmål«. Efter at have fremhævet, at Kommissionen havde henlagt hovedparten af de

sagsområder, der henhørte under det tidligere direktorat, og flere nye sagsområder, til det ny direktorat IX-B, fastslog udvalget, at Kommissionen ikke, da den besluttede at foretage omstruktureringen, havde udnævnt Angelini til at lede den nye enhed. Kommissionen havde for sit eget vedkommende fastslået, at den allerede havde truffet beslutning om, at Angelini ikke skulle lede den nye enhed, som blev oprettet i forbindelse med omstruktureringen. Udtalelsen fra det rådgivende udvalg er ifølge sagsøgeren endvidere ugyldig derved, at udvalget ikke udtalte sig om sagsøgerens kvalifikationer under påskud af, at der allerede var truffet beslutning herom, og ugyldig, fordi Kommissionens beslutning ikke var begrundet. Besvarelsen af sagsøgerens klage, ifølge hvilken begrundelsen for Kommissionens beslutning om ikke at imødekomme sagsøgerens ansøgning var, at direktoratet havde fået tillagt et væsentligt antal nye sagsområder i forhold til den tidligere administrative enhed, stemmer ikke med de faktiske forhold. Den egentlige begrundelse var nemlig, at Kommissionen allerede havde truffet beslutning om ikke at imødekomme sagsøgerens ansøgning.

Hvad angår den ledige stilling som assisterende generaldirektør, erkender sagsøgte, at når sagsøgeren ikke indgav ansøgning herom, beroede dette på grunde, som ikke kunne tilregnes ham, eftersom stillingsopslaget først blev offentliggjort i Personaleposten den 29. oktober 1981 og dermed først uddelt efter den 1. november 1981, datoen for sagsøgerens fratrædelse af tjenesten. Sagsøgeren gør gældende, at der ikke var tale om en forfremmelse i vedtægtens forstand, idet stillingen var optaget i stillingsoversigten som en stilling i lønklasse A 2, og at sagsøgte var forpligtet til at undersøge mulighederne for at genansætte sagsøgeren i denne stilling.

Kommissionen har i duplikken beskrevet de sagsområder, der henhører under det nye direktorat A »Personale«, og har forklaret hvilken procedure, der blev anvendt ved besættelsen af den nye stilling som direktør for personalet. Valsesia, som blev udnævnt til stillingen, havde igennem flere år med dygtighed ledet afdelingen for personalesager ved Det fælles Forskningscenter i Ispra, og ansættelsesmyndigheden mente — efter at have indhentet udtalelse fra det rådgivende udvalg — at han var den bedst egnede til at bestride stillingen.

Det er endvidere Kommissionens opfattelse, at der i alle de tilfælde, hvor bestemte grupper af tjenestemænd inden for den offentlige forvaltning har forrang frem for andre, findes en udtrykkelig bestemmelse herom, hvilket ikke er tilfældet her. Argumentet om stabilitet i beskæftigelsen har næppe relevans for tjenestemænd i lønklasse A 1 og A 2, idet disse har en særlig stilling efter vedtægten.

Kommissionen har givet en beskrivelse af de to faser i forbindelse med reorganiseringen af direktorat B og proceduren til besættelse af stillingen som direktør herfor. Ud over de hidtidige sagsområder, der henhørte under direktoratet, blev der til det nye direktorat henlagt et væsentligt antal nye sagsområder, nemlig de, der henhørte under afdelingen for »Administrative og økonomiske rettigheder« og afdelingen for »Sygeforsikring og byggelån«. Ved at træffe beslutning om at slå stillingerne op og ved at pålægge generaldirektoratet for »Personale og administration« at offentliggøre stillingsopslaget, havde Kommissionen truffet en siltiende, men fast beslutning om ikke at genansætte sagsøgeren i denne stilling. Dette har også det rådgivende udvalg vedrørende besættelse af stillinger i lønklasse A 2 og A 3 gjort opmærksom på, og Kommissionen har

endvidere selv bekræftet dette under sit møde den 21. oktober 1981.

Stillingen som assisterende generaldirektør for »Personale og administration« er en personlig A 1-stilling, som ikke uden videre kan tildeles sagsøgeren, men først efter en udvælgelsesprøve.

IV — Mundtlig forhandling

Parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 18. marts 1983.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 30. juni 1983.

Præmisser

- 1 Ved stævning, indleveret til Domstolens justitskontor den 23. april 1982, har Angelini, fhv. tjenestemand i lønklasse A 2 ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, anlagt sag med påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 8. juli 1981 om at fritage ham for hans stilling, samt påstand om annullation af beslutningen om ikke at ansætte ham i en anden stilling i samme lønklasse inden for hans kategori.
- 2 Sagsøgeren var fra 1970 til 1980 direktør for direktoratet »Almindelige anliggender og inventar« under generaldirektorat IX »Personale og administration«. I forbindelse med en reorganisering af generaldirektoratet blev antallet af direktorater nedsat, hvorefter sagsøgeren blev udnævnt til ledende konsulent og tildelt andre sagsområder, som ikke henhørte under de øvrige tjenestegrene, nemlig tilrettelæggelse af praktikantophold og udveksling af tjenestemænd samt forbindelserne til Europaskolerne.
- 3 Et år senere, den 28. juli 1981, foretog Kommissionen en ny reorganisering af generaldirektoratet for »Personale og administration«, som blandt andet havde til formål at overføre tilrettelæggelsen af praktikantopholdene til generalsekretariatet og udvekslingen af tjenestemænd til afdelingen »Ansættelse, udnævnelse og forfremmelse«. Der blev endvidere oprettet en særlig afdeling for forbindelser til Europaskolerne.

- 4 Ved skrivelse af 4. maj 1981 meddelte Kommissionens formand sagsøgeren, at Kommissionen påtænkte at fritage ham for hans stilling i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 50. Efter at have givet ham lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger, besluttede Kommissionen den 8. juli 1981 at fritage ham for stillingen af tjenstlige grunde med virkning fra den 1. november 1981. Da sagsøgeren ikke fik tildelt en anden stilling i samme lønklasse inden for sin kategori, fik han udbetalt den i artikel 50 omhandlede godtgørelse.

- 5 Til støtte for sit krav om annullation har Angelini gjort gældende, at beslutningen ikke var tilstrækkeligt begrundet og endvidere var behæftet med magtfordrejning. Begrundelsen var alt for generelt affattet og helt uden konkret indhold. Når det tages i betragtning, at Kommissionen allerede et år før havde foretaget en reorganisering af nævnte generaldirektorat, var det så meget mere væsentligt at give en præcis begrundelse. Beslutningen om at fritage sagsøgeren for hans stilling blev truffet som et led i en generel anvendelse af vedtægtens artikel 50, som havde til formål, i forbindelse med nyansettelse af nogle af Kommissionens mandater, at lette udskiftningen af visse højtstående tjenestemænd, således som det er praksis efter det amerikanske »spoil system«, hvor et præsidentskifte medfører udskiftning af en række højtstående tjenestemænd. I den foreliggende sag blev beslutningen netop truffet på et tidspunkt, hvor kommissionsmedlemmernes mandater blev fornyet eller nybesat.

- 6 Efter Domstolens praksis (dom af 11. 5. 1978 i sag *Oslizlok* mod *Kommissionen*, sag 34/77, Sml., s. 1099) tilkommer der Kommissionen en vid skønsbeføjelse med hensyn til at fritage tjenestemænd i lønklasse A 1 og A 2 for deres stilling. En sådan beføjelse forudsætter en vidtgående beslutningsfrihed, såvel med hensyn til tjenestens objektive krav som bedømmelsen af tjenestemændenes individuelle egenskaber, men samtidig en omhyggelig undersøgelse af sagens omstændigheder.

- 7 Det er endvidere fast praksis ved Domstolen, at institutionerne alt efter deres behov kan indrette og ændre organisationen af deres tjenestegrene, som de ønsker.

- 8 De grunde, som Kommissionen har påberåbt sig i skrivelsen af 4. maj 1980 og i den anfægtede beslutning, har relation til de retningslinjer, som den vedtog under sit møde den 26. marts 1980, og som navnlig blev truffet på grundlag af Spierenburg- og Ortoli-rapporterne. Ifølge Kommissionen kom ændringerne navnlig til at ramme de højere stillinger og indebar, at et vist antal stillinger som ledende konsulent, herunder sagsøgerens, blev nedlagt.

- 9 Således fremgår det af de dokumenter, som er offentliggjort af Kommissionen, at der på grundlag af Kommissionens drøftelser i september 1978 blev nedsat et udvalg i januar 1979, som skulle undersøge Kommissionens struktur og funktion. Udvalget var sammensat af fem uafhængige personer. Udvalgets formand var ambassadør Dirk Spierenburg, som er fhv. fast repræsentant for Nederlandene. Gruppen afgav rapport den 24. september 1979. Den blev gjort til genstand for megen omtale i pressen og blev også behandlet i Europa-Parlamentet. I rapportens tredje del anbefales visse ændringer i Kommissionens organisatoriske opbygning og administrative politik, og der foreslås en indskrænkning af antallet af administrative basisenheder. Under et møde i oktober 1979 besluttede Kommissionen at foretage en sådan indskrænkning. Efter dette møde afgav Kommissionens formand, Jenkins, en erklæring til pressen. Kommissionen nedsatte også en arbejdsgruppe under formandskab af Ortoli, som afgav rapport i marts 1980.

- 10 De nævnte omstændigheder viser, at reorganiseringen af Kommissionens tjenestegrene havde været genstand for indgående drøftelser igennem længere tid og ikke blot skyldtes nyudnævnelsen af nogle kommissionsmedlemmer. Den omstændighed, at et ret stort antal højtstående tjenestemænd blev fritaget for deres stilling på samme tidspunkt som sagsøgeren, indebærer ikke i sig selv magtfordrejning. Da sagsøgeren i så henseende ikke har anført andre forhold til støtte for sine påstande, må anbringendet om magtfordrejning derfor forkastes.

- 11 Endelig bemærkes, at sagsøgeren har haft lejlighed til at forsvare sine interesser, idet han ved skrivelsen af 4. maj 1981 blev underrettet om de af Kommissionen påtænkte foranstaltninger. I denne skrivelse erklærede

Kommissionen, at den ikke længere anså sagsøgerens stilling for nødvendig. Denne begrundelse var tilstrækkelig til, at sagsøgeren havde mulighed for at forsvare Kommissionens eventuelle interesse i at opretholde en stilling som ledende konsulent med henblik på udførelsen af de opgaver, der hidtil havde været knyttet til stillingen.

- 12 Følgelig må sagsøgte frifindes for påstanden om annullation af beslutningen, hvorved sagsøgeren blev fritaget for sin stilling.
- 13 Sagsøgeren har subsidiært gjort gældende, at han på baggrund af sin erfaring burde være tildelt en anden stilling, enten stillingen som direktør for »Personale« eller stillingen som direktør for »Generelle administrative spørgsmål«. Kommissionen havde ikke undersøgt hans kvalifikationer til de to stillinger og begrundede ikke sine beslutninger om ikke at imødekomme hans ansøgning. Stillingen som direktør for »Personale« blev besat med en tjenestemand i lønklasse A 3. Efter sagsøgerens opfattelse har en tjenestemand i lønklasse A 2, som er fritaget for sin stilling forret til en ledig stilling frem for en tjenestemand i lønklasse A 3, såfremt vedkommende har de nødvendige kvalifikationer dertil. Endelig er det sagsøgerens opfattelse, at han burde være udnævnt i stillingen som assisterende generaldirektør ved generaldirektoratet for »Personale og administration«.
- 14 Herom bemærkes, at der tilkommer Kommissionen en vid skønsbeføjelse ved afgørelsen af, om en tjenestemand skal udnævnes i en anden stilling i samme lønklasse. De tjenestemænd, som Kommissionen beslutter at fritage for deres stilling, har ingen forret frem for de øvrige tjenestemænd, der kan komme i betragtning hertil. De bør dog i rimeligt omfang have mulighed for at forsvare deres interesser.
- 15 Det fremgår af sagens akter, at sagsøgeren havde lejlighed til at indgive ansøgning til de to ledige stillinger som direktør for »Personale« og som direktør for »Generelle administrative spørgsmål«. Kommissionen har ved besættelse af begge disse to stillinger foretaget en sammenligning af ansøgerne og besluttet på dette grundlag at besætte den ledige stilling med en anden end sagsøgeren. Beslutningerne blev følgelig truffet i overensstemmelse med de herom gældende bestemmelser i tjenestemandsvedtægten.

- 16 Ej heller sagsøgerens subsidiære påstand om annullation af beslutningen om ikke at tildele ham en anden stilling kan derfor tages til følge.

Vedrørende sagens omkostninger

- 17 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, idømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger.
- 18 I sager med de ansatte må institutionerne ifølge procesreglementets artikel 70 imidlertid selv afholde deres egne udgifter.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

1. Sagsøgte frifindes.
2. Hver part bærer sine omkostninger.

Everling

Mackenzie Stuart

Galmot

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. september 1983.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

H. A. Rühl

Ekspeditionssekretær

U. Everling

Formand for tredje afdeling